

KATECHETIKAI HÍRLEVÉL

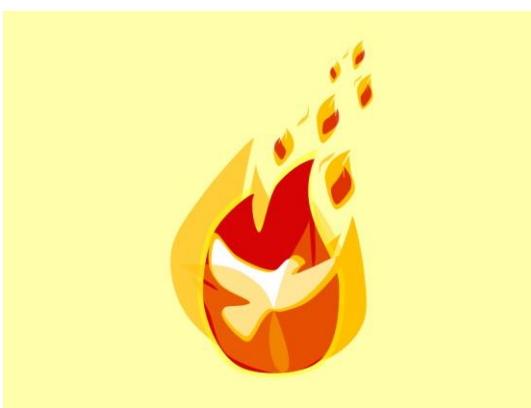

1. Köszöntő

„Örüljete az Úrban mindenkor!
Ismét mondom: örüljete!”

Fil 4,4

Áldott májust kívánunk!

2. Aktualitások

Május: érettségi, napsütés, szünidő közeledte, évvégi utolsó jegyek megszerzése és ehhez kapcsolódó hajrá, tanévi témák összefoglalásának és zárásának, a pünkösdi örömmüzenetnek az időszaka. Ezeket a témákat járjuk körbe hírlevelünkben.

Az írásbeli érettségik már elkezdődtek, hittanból csak szóbeli van, ami júniusban várható. Mire is kell figyelni a hittan érettségin? Két, a témában jártas kolléga tollából olvashatunk ehhez kapcsolódó információkat, illetve néhány szempontot. Azért is fontos ez, mert a következő évtől változás van a hittan érettségi rendszerében.

Pünkösdre készülődve a gyülekezeti alkalmak és a hittanórák számára egyaránt hasznos lehet a pünkösdi imaséta és a két kézműves ötlet, melyeket bemutatunk. Különösen izgalmas, hogy újítként a kézműves ötletek megvalósításához videós útmutató is készült, melyek linkjei megtalálhatók az adott cikkekben.

Mivel lassan a tanév végére érünk, ezért az összefoglalásokhoz is ajánlunk egy játékos lehetőséget az alsósok számára. Az 1-4. évfolyam anyagaihoz elkészült egy-egy hittanos kártyajáték (dobble), ami az adott év képanyagát eleveníti fel. Játékosan így segíti a témák berögzítését, az összefoglalást és az üzenetek elmélyítését.

Dr. Szászi Andrea
katechetikai igazgatóhelyettes, RPI

3. Aktualitás a középiskola területéről

Röviden a hittan érettségiről

**„Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut,
hanem a könyörülő Istené.” Róm 9,16**

Az érettségi időszaka nagy kihívást jelent a tanulóknak és a pedagógusoknak egyaránt. Aki vizsgáztatott vagy akár készített már tanulókat szóbeli érettségi vizsgára pontosan tudja, hogy szükséges a megfelelő szakmai és lelki felkészülés az érettségire. Ez a cikk a vallástanárok felkészülését segítheti. Személyes tapasztalatom, hogy nemcsak a tanulók izgulnak az érettségi előtt és alatt, hanem a tanárok is. ☺ Váratlan helyzetek mindig adódhatnak, amire szinte lehetetlen előre felkészülni, de a körültekintő szervezés, az alapos előrelátó tervezés megkönnyíti a vizsgáztatást. Fontos tisztázni a célokat, a vizsgáztató kérdezőtanár feladatköreit, illetve szükséges figyelembe venni a jogszabályi előírásokat is, ami pontosan meghatároz minden fontos kérdést.

Mi a hittan érettségi célja?

A középszintű vizsga a jelöltektől az alapvető hittani ismereteket, kifejezőképességet, az ismeretek rendszerezési képességét, a hittan tantárgyi tudásának alkalmazását, valamint az erkölcsi ítéletalkotás képességét várja el.

A hittan érettségi vizsga célja tehát annak megállapítása, hogy a vizsgázó tanuló rendelkezik-e a keresztyén élet és gondolkodásmód kialakításához szükséges alapfogalmakkal; tudja-e használni az alapvető vallási terminológiákat. Jól ismeri-e a vallási fogalmakat, a szakkifejezéseket, a szaknyelvet. Megfelelően ki tudja-e fejezni ismereteit; elsajátította-e azokat a képességeket és ismereteket, amelyekkel felekezetének tanításait korszerűen be tudja mutatni.

A középszintű hittan érettségi vizsga csak szóbeli vizsgarészt tartalmaz.

Hogyan állítsunk össze tételsort?

A középszintű szóbeli tételsorokat a kérdező tanár a központi vizsgakövetelmények alapján illetve a helyi tantervekben található témakörök alapján állítja össze. A vizsgakövetelményekről [itt](#) lehet olvasni. Az igazgató által megküldött tételsorokat a vizsgabizottság elnöke aláírásával jóváhagyja, megőrzi, és a vizsgabizottság előzetes értekezletén átadja a kérdező tanárnak. Ha a középszintű szóbeli tételsor eltér a vizsgatárgy központi vizsgakövetelményeitől, akkor az érettségi vizsgaelnök azonnal felhívja a kérdező tanárt az érintett szóbeli tételeknek a központi vizsgakövetelmények szerinti átdolgozására. A helyi tanterv követelményei alapján készített tétel csak attól a vizsgázótól kérhető számon, aki a középiskolával az érettségi vizsga idején tanulói jogviszonyban áll.

A központi vizsgakövetelmények 17 témakört jelölnek meg, ebből középszinten 13 választható. Ezekből állítja össze a kérdező tanár a 20 szóbeli tételt, amelyek mindegyike egy A és egy B feladatrészből áll. Részletesebben erről az érettségi segédletek fül alatt lehet tájékozódni [az RPI honlapján](#). Fontos kitétel a jogszabályban, hogy A és a B rész feladatai más-más témakörből választandók. (A tételek 25%-át évente frissíteni kell!) A tételnek tartalmaznia kell a feladat pontos megfogalmazását, amennyiben van ilyen, akkor a hozzá kapcsolódó forrást, szöveget vagy esetleírást is meg kell jelölni. Használhatunk illusztrációt vagy a témára hangoló idézetet is.

Fontos az időpontokra is figyelni!

A szóbeli tételsor és az értékelési szempontokat tartalmazó vizsgalap leadásának végső határideje az írásbeli érettségi utolsó napja (ebben az évben május 23.)

Mit tartalmaz az értékelő lap és mennyi idő áll a vizsgázó rendelkezésére?

Az értékelő lap tartalmazza: a vizsgázó nevét, a húzott tétel (esetleg póttétel) számát. Jegyezzük föl a tételhúzás és a felelet megkezdésének, befejezésének időpontját! Az A rész kifejtésére a vizsgázónak 10 perc áll rendelkezésére, és feleletére 30 pontot kaphat (20 pont a tartalom, 10 az előadásmód). A B feladat 5 perces bemutatására 20 pont járhat (15 a tartalom, 5 az előadásmód). Az érettségi szoftverbe csak az A és B tartalom összesen, valamint az A és B előadásmód összesen kerül be. Az érettségi tételsor bizalmas minősített adat, azt a diákok nem ismerhetik!

Milyen segédeszközt használhatnak a tanulók a vizsgán?

Segédeszközként a vizsgázók használhatnak Bibliát, Énekeskönyvet, Bibliai atlaszt és a Heidelbergi Kátét – ezeket a vizsgát szervező intézmény biztosítja. Saját példányaikat nem használhatják!

Ki lehet kérdező tanár és hogyan zajlik a szóbeli vizsga?

Kérdező tanár református vallástanári (MA) vagy református hittanár-nevelő-tanári oklevéllel rendelkező pedagógus lehet. A vizsgázók az előzetes szóbeli beosztás alapján meghatározott időpontban húzzák ki a szóbeli tételt. (Ettől való eltérés természetesen előfordulhat.) Ezután 30 perc áll rendelkezésükre, hogy a feladatot kidolgozzák. (Az SNI és BTMN tanulók általában többletidőre jogosultak vagy speciális eszközt vehetnek igénybe, ezt természetesen nekünk is figyelembe kell vennünk.)

Fontos, hogy a vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad vagy súlyosan téved, a kérdező tanártól segítséget kaphat. A kérdező tanár a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt, illetve súlyosan tévedett. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyosan tévedett, vagy a rendelkezésre álló idő letelt. Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az összes pontszám 12%-át, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Érdemes tudni, hogy az érettségi vizsgaelnök feladata az érettségi vizsga szakszerű és törvényes megtartásának, a vizsgabizottság törvényes működésének felügyelete. A kérdésés és az értékelés a szaktanár feladata.

A személyes vagy online konzultációk fontossága

Az írásbeli vizsgák befejezése és a szóbeli vizsgák megkezdése között szűk egy hónap áll még a rendelkezésünkre, hogy a megbeszélések alkalmával segítsük, támogassuk a diákjainkat a felkészülésben. Ez alatt az idő alatt érdemes az egyes témakörökhöz kapcsolódó kulcsfogalmakat, címszavakat átismételni, valamint a források elemzését és a Biblia használatát gyakorolni, gyakoroltatni.

Hová fordulhatunk?

Szükség esetén a hittan érettségivel kapcsolatos felmerülő kérdésekben Szilasy Viktória református lelkész, vallástanár, szaktanácsadó bővebb tájékoztatást is ad. Ennek a cikknek a megírását is segítette!

A 2022/23-as tanévben meghirdetünk olyan webináriumokat is, amelyek a hittan érettségivel kapcsolatos aktualitásokat tartalmazzák. Ezekről későbbiekben adunk tájékoztatást.

Áldott felkészülést, sikeres vizsgáztatást kívánok!

Szilasy Viktória
református lelkész, vallásanár, szaktanácsadó
szilasy.viktoria@gmail.com

Csóri-Czinkos Gergő
katechetikai szakértő, RPI

4. Jó gyakorlatok a módszertan területéről

Pünkösdi imaséta

Pünkösöd ünnepére készülődve felmerül bennünk a kérdés: hogyan tudnánk a hitet ébresztő, minket formáló Szentlélek munkájára, jelenlétének átélésére hívni a gyermekeket? Segíthet nekünk ebben az imaséta gyermekek számára átdolgozott formája. Az előző tanév pünkösdi ünnepkörében ki is próbáltuk, hogyan.

Formáját tekintve az imaséta általában a személyes elcsendesedést szolgáló műfaj, amely szemléletesen, a résztvevők bevonásával, tevékenységeivel és gondolkodásra hívásával vezet végig egy-egy témán. A negyedik-ötödik évfolyamos gyermekeket tartottam szem előtt akkor, amikor a Szentlélek személyéhez kapcsolódó imasétát 4-6 fős csoportokra dolgoztam ki. A gyermekek tehát kis csoportban, egy-egy hitoktató, vagy az osztályfőnök vezetésével járják végig az imaséta előkészített állomásait. Jó, ha ezt a tantermet, az iskola épületét elhagyva, a gyülekezeti házban, vagy a templomban tehetjük meg,

hiszen fontos szerepe van a hétköznapi életből való kimozdulásnak a lelki élményhez való eljutásban. A csoportok vezetése a hitoktatóknak és pedagógusoknak is sokat adhat. Előre viheti a nem hitoktató pedagógusok hitbeli erősödését, a közös szolgálatra való nyitottságát, ha őket is bevonjuk ebbe a feladatba.

A gyermekek mind a négy előkészített állomáson megtudhattak és átélhettek valamit arra nézve, kicsoda a Szentlélek Isten és hogyan cselekszik az életünkben. Közösen kirakták egy templom képét, és átgondolhatták: a Szentlélek közösségbe hív. A Lélek vigasztalására figyeltek, amikor könnyeseppék formájáról olvasták fel gyermeki fájdalmaikat, és olyan türelemmel válogatták a színes gyöngyöket, ahogyan Istenünk tapintatos szeretete számon tartja szomorúságunkat és tömlőkbe gyűjti könnyeinket. A lángokra írt bűnbánó imák azzal szembesítették őket, hogy a Szentlélek képes kielegetni szívünkben a rosszat, megtisztít bennünket. Isten Lelekének titokzatos, láthatatlan erejét pedig a szélforgó elkészítése és kipróbálása tette érthetőbbé számukra. A különböző tevékenységek után imádsággal zárt a csoport, a felnőtt kísérő vezetésével. Egy-egy állomáson 7-8 percet töltöttek a csoportok, így összeségében kb. 35 percet vett igénybe a négy helyszín bejárása, forgó rendszerben. Az imaséta részletes bemutatását megtalálhatjuk az RPI honlapján [ITT](#)

A gyermekek és a felnőtt kísérők örömmel vettek részt az élménydús imasétán. Jó volt találkozni a gyülekezeti imaközösség tagjaival, akik segítettek a munkánkat és finom teával kínálták a gyermekeket. Kívánom mindannyiunknak, hogy folytassuk az imádkozást Isten Lelekének jelenlétében egyen-egyenként és közösségeinkben is!

Pluhár Gáborné Szűcs Enikő
katechetikai szakértő, RPI

4. Jó gyakorlatok: imádságra nevelés

Pünkösdi ötlet hittanra

Szívgalamb

Hol van az a hely, ahol megfordulhat a világ? Hol van az a hely, ahol születik a szándék? Hol van az a hely, ahol túl időn és téren pünkösöd történik? Hol van az a hely, ahol a Lélek sarkaiból fordít ki mindent? Hol van az a hely, ahol a Lélek által megtisztul az élet? Igen, itt találták el Péter szavai az óvatlan római jövevényeket, arabokat, egyiptomiakat és líbiaiakat és a többieket mind (ApCsel 2,10-11). Itt született készítés a változásra (ApCsel 2,37). Itt vált valósággá a bűnbocsánat. Ez az a hely, ami pünkösdkor megtisztult (ApCsel 2,46). Mert oda, arra a helyre lépett be a Zörgető (Jel 3,2). Itt történt, történik, és fog történni a pünkösöd.

Mutassuk meg ezt egy lappal és egy ollóval a gyerekeknek! A [Feladatbankban](#) regisztráció után megtalálod a sablont. Keresz rá a „Szívgalamb” kifejezésre! [Itt](#) találsz egy videót az elkészítésről.

Ha elkészítetted egy galambot, akkor egyszerű szavakkal bemutathatod! Például így:

Ez itt a szíved.
Van egy ajtó rajta.
Jézus kopog ezen az ajtón.
Nyisd ki az ajtót!
Hogyan lép be Jézus?
Szentlelke által.

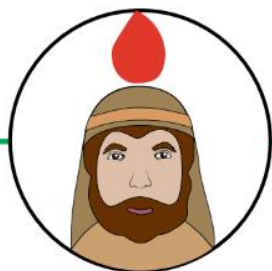
A fenti mondatokat könnyen átalakíthatod közös imádsággá. Mondhatod előre mondatonként, a hittanosok ismétlik, miközben kinyitják az ajtót, és átalakítják a szívet galambbá. Ez az imádság így hangozhat:

Jézus! Ez itt a szívem.
Van egy ajtó rajta.
Jézus, Te kopogsz ezen az ajtón.
Kinyitom az ajtót.
Lépj be hozzám Jézus
Szentlelke által! Ámen.

Ha kisebbekkel foglalkozol, akkor ki is vágathatod előre a szívet és az ajtót. De ne hajtogasd meg az ajtókat, hadd tegyék meg ezt hittanosaid. Gondolkozz komplexen ennek az ötletnek az alkalmazásánál! Találj ki a kész szívekkel szimbolikus mozdulatokat, cselekményeket!

Lángnyelvek és szél zúgása

A Lélek kitöltetése hangos és látványos volt. Ezt emeli ki az alábbi szemléltetési ötlet. A makett egyik oldalán az egyik tanítvány látható, míg a másikon egy láng. Ha megpörgetjük a kész alkotást, akkor a lángot a fej tetején látjuk és egy kis hangot is hallhatunk. A leírás és a sablon regisztráció után a [Feladatbankból](#) tölthető le. A keresőbe be kell írni a „Lángnyelvek és szél zúgása” címet. Segítségként készítettünk egy videós útmutatót, ami [itt](#) található. Áldott pünkösdi készülődést!

Zimányi Noémi
katechetikai szakértő, RPI

PROGRAM:**PÉNTEK:**

Dr. Thoma László: Hogyan formálta lelkészi szolgálatunkat a COVID járvány

Dr. Kodácsy Tamás: Mire tanított minket Isten a szöszéken a covidon keresztül?

**POST-COVID
MŰHELY**

SZOMBAT:

Csáky-P. Krisztina: Meddig tart a lelkigondozás, hol kezdődik a pszichoterápia? Lehetőségek és határok a lelkigondozói munkában a COVID-időszakban

Szabóné Dr. László Lilla: Mit tegyen a lelki-pásztor? - lehetséges lelkigondozói megközelítések

Dr. Szászi Andrea: A hittanoktatás kihívásai és lehetőségei krízishelyzetben - különös tekintettel a pandémiára

Thománé Szikora Anita: Gyászolók a gyülekezetben.

SPIRITUALITÁS ÉS MISSZIÓ AZ EGYHÁZBAN

szakirányú továbbképzés

a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán

2022/23-as tanév őszi félévétől

A képzés célja, hogy mai, spirituális éhségtől túlfűtött korunkban:

- teret adjon a teológiailag reflektált spiritualitás kérdéseinek a Szentírás útmutatásai és a protestáns kegyesség lelki örökségének fényében
- bevezessen a missziónak a spiritualitás talaján értelmezett útjába
- segítséget nyújtson mások lelki útjának kísérésében
- a képzés résztvevőit támogassa a Krisztus-hit személyes és közösségi megélésében

A képzés kurzusai:

- Bibliái és teológiai alapok
- Mózgalmak és egyének
- Szövegolvasás
- Misszió és spiritualitás
- Gyülekezetiépülés és gyülekezeti élet
- Lelki kísérés
- Az imádság
- Művészetek és spiritualitás
- Munka, család és közélet
- Egyéni folyamat

A felvétel feltételei:

- hitéleti alapképzésben szerzett oklevél
- legalább két éve tartó aktív egyházi szolgálat

Képzési idő: 4 félév (félévente 5 péntek-szombat + 1 hosszuhétfő)

Első félév időpontjai: szept. 15-18.; okt. 7-8; nov. 4-5.; nov. 25-26.; dec. 9-10.; jan. 6-7.

Képzési díj: 120.000 Ft/félév + intenzív hétfőre szállás-étkezés díja

Jelentkezési határidő: 2022. június 1. (a képzés online felületén)

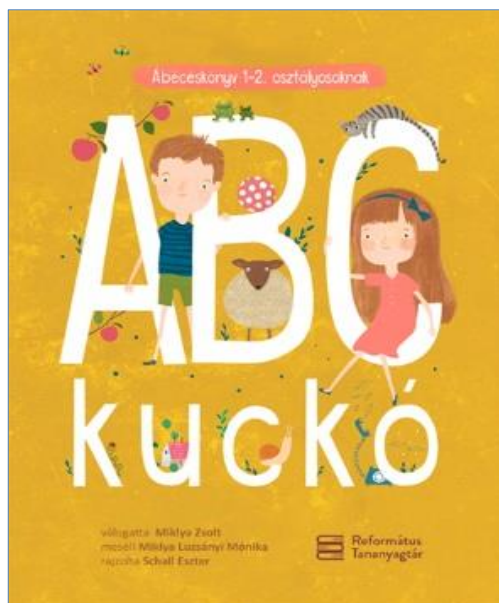
További információ: KRE honlapján; Spiritualitás és misszió az egyházban facebook oldalon; a képzés szakfelelősénél: szabone.laszlo.lilla@kre.hu

KRE

Károli Gáspár Református Egyetem

8. A Kálvin Kiadó és a Református Tananyagfejlesztő Csoport ajánlata

ABC KUCKÓ**Ábécéskönyv 1–2. osztályosoknak**

Szerkesztette: Miklya Zsolt

A meséket írta: Miklya Luzsányi Mónika

Illusztrálta: Schall Eszter

215×285 mm • 160 oldal • kartonált • 3600 Ft

(Kálvin Kiadó – Reftantár)

Az olvasástanulás és hangdifferenciálás időszakában kiegészítő szöveggyűjteményként használható ez a kiadvány, amelyben a magyar ábécé betűi/hangjai ábécérendben sorakoznak. Minden betűhöz tartozik legalább két népi gyerekmondóka és több 20-21. századi gyerekvers, amelyeket egy mesei szál fűz össze. A gyönyörű, játékos, derűs rajzok a betűkkel, szövegekkel “betűkuckókat” alkotnak, ahova bevonják az olvasókat, gyerekeket, felnőtteket egyaránt.

Ajánljuk, mert:

- a képek is beszélnek, a képek is olvashatóak, lehet őket böngészni, lehet róluk mesélni, beszélgetni.
- a gyerekek világához közelálló versek mellett a keretmese is segít a betűket barátságosabbá tenni a leendő olvasók számára.
- a könyvet a teremtett világunkra rácsodálkozó sokszínűség jellemzi, alapvetően derűs, életörömmel teli világképet közvetít.
- ajándékkönyvnek is kiváló.

Az ábécéskönyvhöz egy játéktár is készül, amelyet nyártól érhetnek el a [kiadvány aloldalán a Reftantárban](#).

Legalább 20 példány megrendelése esetén 30% kedvezmény!

A Református Tananyagfejlesztő Csoport által fejlesztett kiadványok, digitális változataik, valamint a hozzájuk készült pedagógiai felhasználási javaslatok elérhetőek a [Református Tananyagtárban](#).

A kötet megrendelhető a Kálvin Kiadó [webáruházában](#).

9. Felhívás

A havi katechetikai hírlevelekben szeretnénk lehetőséget adni az **MRE ifjúsági szervezeteinek**, egyházmegyei, egyházkerületi közösségeknek a **bemutakozásra**. Ha szeretnék megismertetni a szakmai munkájukat az MRE hittanoktatóival, kérjük, hogy egy rövid bemutatkozással, illetve módszertani ötlettel keressenek meg bennünket. Anyagaikat a következő e-mail címre várjuk: kompan.julianna@reformatus.hu

10. Kapcsolat

Amennyiben észrevételeiket, véleményüket, akár írásaikat szeretnék velünk megosztani, akkor keressenek minket elérhetőségeinken!

Dr. Szászi Andrea
katechetikai szakértő,
igazgatóhelyettes
+3630/961-8674
szaszi.andrea@reformatus.hu

Református
Pedagógiai Intézet
<http://refpedi.hu>

Kompán Julianna
katechetikai ügyintéző
+3630/961-8672
kompan.julianna@reformatus.hu